

โครงการโรคมือเท้าปากในเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศาลาเขื่อน

๑. ชื่อโครงการ โครงการโรคมือเท้าปากในเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศาลาเขื่อน

๒. หลักการและเหตุผล

มีนัยเป็นอวัยวะที่ทำให้มนุษย์ทุกคนหยิบของต่าง ๆ ตั้งแต่มนุษย์เกิดมาลิ้มรสชาติโลกขึ้นมาในเวลาแรกหรือในเวลาตอนเช้าไม่ว่าจะเป็นการล้างหน้าแปรงฟันอาบอาบน้ำการสัมผัสสิ่งของรวมทั้งหยิบของและการหยิบอาหารเข้าปากมือจึงอาจจะนำเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายและหากมีผู้เป็นโรคติดต่อมืออาจเป็นอวัยวะตัวกลางในการแพร่พันธุ์สู่ผู้อื่นโดยจากการสัมผัสทางตรงหรือผ่านตัวกลางที่จะพบบ่อยที่สุดที่ผู้คนมากมายโดยเกิดจากการไม่ล้างมือหลังจากที่มีการทำกิจกรรมในแต่ละวันต่าง ๆ เช่นโรคมือเท้าปากซึ่งเป็นโรคที่พบบ่อยในเด็กผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเด็กที่มีอายุน้อยกว่า ๕ ปี มักระบาดในช่วงหน้าฝนโรคที่เกิดจากโรคไวรัสกลุ่ม “แอนเทอโรไวรัส” การที่เป็นโรคมือเท้าปากอันเกิดจากการรับประทานอาหารโดยขาดความสะอาด เช่น ไม่ได้ล้างมือก่อนรับประทานอาหารดื่มน้ำหรือเด็กที่ดูดเต้านมซึ่งโรคนี้จะมีอาการโดยทั่วไปแล้วมักจะมีอาการเจ็บคอจะมีตุ่มพองใสจะมีขนาดประมาณ ๑ - ๒ มิลลิเมตร บนฐานซึ่งจะแสดงด้วยสีแดงซึ่งกระจายอยู่ในบริเวณคอหอยและจะมีตุ่มพองใสจะขยายกลายเป็นแผลร้อนในโดยส่วนมากจะพบบ่อยที่บริเวณด้านหน้าของต่อมทอนซิลและมักจะเป็นอยู่โดยจะใช้เวลา ๔ - ๕ วัน หลังจากเริ่มมีอาการได้มีรายงานพบว่าอาการชักจากไข้สูงโดยมีอัตราร้อยละ ๕ % โดยมีวิธีการป้องกันที่ดีที่สุดคือการล้างมือให้ถูกวิธีโดยใช้สบู่และล้างด้วยน้ำที่สะอาดหลาย ๆ ครั้งโดยเฉพาะเมื่อได้สัมผัสกับเด็กที่ป่วยต้องปฏิบัติให้ถูกวิธีให้ล้างมือด้วยสบู่ทุกครั้งที้ออกจากห้องน้ำหลังทำกิจกรรมใช้ช้อนกลางทุกครั้งที้ออกอาหารรับประทานาร่วมกันและหลีกเลี่ยงการใช้แก้วน้ำดื่มหรือใช้หลอดดูดดื่มร่วมกันหลีกเลี่ยงการสัมผัสกับผู้ป่วยโดยสวมถุงมือเมื่อจะลงมือทำแผลของผู้ป่วยที่เป็นโรคมือเท้าปาก โรคมือเท้าปากเปื่อยโรคมือเท้าปากเปื่อยเป็นโรคที่เกิดจากการติดเชื้อไวรัส พบได้บ่อยในทารกและเด็กเล็ก ทำให้มีอาการไข้ เป็นแผลในปาก มีตุ่มน้ำใสตามฝ่ามือ ฝ่าเท้า และลำตัว จัดเป็นโรคที่สร้างความกังวลใจให้กับคุณพ่อคุณแม่อยู่ไม่น้อย สาเหตุของโรคมือเท้าปากเปื่อยโรคมือเท้าปากเปื่อยเกิดจากการติดเชื้อไวรัสในกลุ่มแอนเทอโรไวรัส ซึ่งมีมากกว่า ๑๐๐ สายพันธุ์โดยสายพันธุ์ที่ทำให้เกิดโรคที่พบได้บ่อย เช่น คอกซากีไวรัส เอ๑๖ (coxsackievirus A๑๖) และแอนเทอโรไวรัส ๗๑ (enterovirus ๗๑) กลุ่มเสี่ยงที่พบบ่อยคือ เด็กทารกและเด็กเล็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ซึ่งมักมีอาการรุนแรงมากกว่าเด็กโต สำหรับผู้ใหญ่พบโรคนี้ได้บ้าง การติดต่อของโรคมือเท้าปากเปื่อยโรคมือเท้าปากเปื่อยสามารถติดต่อโดยตรงจากการสัมผัสกับสารคัดหลั่งหลังจากจุมก ลำคอ น้ำลาย และน้ำจากตุ่มใส รวมถึงอุจจาระของผู้ป่วยที่มีเชื้ออยู่ และสามารถติดต่อโดยอ้อมจากการสัมผัสของเล่น พื้นผิวสัมผัสที่มีการปนเปื้อนของเชื้อ อาหารหรือน้ำดื่มที่ปนเปื้อนเชื้อ มือของผู้เลี้ยงดู โดยสถานที่ที่มักพบการระบาดของโรค ได้แก่ สถานรับเลี้ยงเด็กและโรงเรียนอนุบาล และช่วงที่มักมีการระบาดของโรคนี้คือ ช่วงฤดูฝนเข้าสู่ฤดูหนาว อย่างไรก็ตามโรคนี้ไม่ติดต่อจากคนสู่สัตว์หรือสัตว์สู่คน ทั้งนี้ โรคนี้สามารถเป็นซ้ำได้อีก เนื่องจากภูมิคุ้มกันที่เกิดขึ้นในผู้ป่วยที่หายจากการติดเชื้อไวรัสสายพันธุ์หนึ่ง ๆ อาจไม่สามารถช่วยป้องกันการติดเชื้อจากไวรัสสายพันธุ์อื่น ๆ ได้ แม้จะจัดอยู่ในกลุ่มย่อยของเชื้อไวรัสเดียวกันอาการและภาวะแทรกซ้อนของโรคมือเท้าปากเปื่อย อาการเริ่มต้นของโรคมือเท้าปากเปื่อยจะคล้ายไข้หวัดคือมีไข้ประมาณ ๒ - ๔ วันและปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ จากนั้นจะมีผื่นแดงอักเสบที่ลิ้น เหงือกและกระพุ้งแก้ม ต่อมาเกิดผื่นแดงที่ฝ่ามือและฝ่าเท้า ในบางรายอาจพบที่ก้นด้วย โดยผื่นที่เกิดขึ้นเหล่านี้จะกลายเป็นตุ่มพองใสและแตกออกเป็นแผลหลุมตื้นๆ โดยส่วนใหญ่หากไม่มีอาการแทรกซ้อนอื่นอาการมักหายได้เองภายใน ๗ - ๑๐ วัน อย่างไรก็ตาม โรคมือเท้าปากเปื่อยอาจทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรง เช่น เยื่อหุ้มสมองอักเสบ สมออักเสบ อัมพาตกล้ามเนื้ออ่อนปวกเปียก หรือกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบ ไปจนถึงเสียชีวิตได้ โดยอาการแทรกซ้อนไม่สัมพันธ์กับจำนวนแผลในปากหรือตุ่มที่พบตามฝ่ามือฝ่าเท้า ในรายที่มีอาการแทรกซ้อนรุนแรงอาจมีผลไม่ก็จุดใน

ลำคอหรืออาจมีตุ่มเพียงไม่กี่ตุ่มตามฝ่ามือฝ่าเท้าก็ได้ซึ่งคุณพ่อคุณแม่ควรดูแลลูกอย่างใกล้ชิดในช่วง ๑ - ๒ สัปดาห์แรกแม้จะดูว่าผื่นและแผลในปากหายไปแล้วก็ตามในปัจจุบันมีเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปีเป็นเด็กก่อนวัยเรียนต้องถูกผาเกลี้ยงไว้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาลซึ่งเป็นสถานที่ที่เด็กมาอยู่รวมกันเป็นจำนวนมากเมื่อมีเด็กคนใดคนหนึ่งเจ็บป่วยจะสามารถแพร่เชื้อโรคติดต่อสู่กันได้ง่ายในเด็กเล็กที่มีภูมิคุ้มกันต่ำจะป่วยได้บ่อย โรคที่พบบ่อยได้แก่โรคมือเท้าปากและโรคติดต่อต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการและสุขภาพโดยรวมของเด็กการระบาดของโรคมือเท้าปากและโรคติดต่อต่าง ๆ เมื่อเกิดขึ้นต้องปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลผู้ปกครองต้องหยุดงานเพื่อดูแลเด็กที่บ้านทำให้ขาดรายได้จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินงานด้านการเฝ้าระวังการป้องกันและควบคุมโรคในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพซึ่งนอกจากจะช่วยลดการเกิดโรคติดต่อเฉียบพลันโรคมือเท้าปากในเด็กแล้วยังเป็นการเตรียมความพร้อมรับมือกับการระบาดของโรคติดต่อซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลตำรุ ได้เล็งเห็นความสำคัญของการเฝ้าระวัง การป้องกันและควบคุมโรคมือ เท้า ปากในเด็กก่อนวัยเรียน เพื่อป้องกันควบคุมโรคไม่ให้โรคแพร่กระจาย และลดการป่วยของเด็กจึงได้จัดทำโครงการโรคมือเท้าปากในเด็กก่อนวัยเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศาลาเขื่อนขึ้น พร้อมทั้งให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคมือเท้าปากที่ถูกต้องต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

๑. ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศาลาเขื่อน,ครู,คณะกรรมการศพด.บ้านศาลาเขื่อน มีความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยเกี่ยวกับโรคมือเท้าปากมากขึ้นเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รับการตรวจสุขภาพตามเกณฑ์
๒. เพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครองได้เรียนรู้ขั้นตอนและวิธีการล้างมือที่สะอาดและถูกวิธี อัตราการป่วยด้วยโรคระบาด เช่น โรคมือเท้าปากลดลงอย่างต่อเนื่องส่งผลต่อพัฒนาการและสุขภาพที่ดีของเด็กเพื่อให้กลุ่มเสี่ยงสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดการเกิดโรครายใหม่
๓. เพื่อเป็นการสนับสนุนกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาพที่ดีให้กับผู้ปกครองและชุมชน
๔. เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคมือ เท้า ปากในเด็ก ศพด.บ้านศาลาเขื่อน
๕. เพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครอง และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคมือ เท้า ปาก และร่วมกันป้องกันควบคุมการเกิดโรคมือ เท้า ปากในเด็ก ศพด.บ้านศาลาเขื่อน
๖. เพื่อลดอัตราการป่วยด้วยโรคมือ เท้า ปาก ใน ศพด.บ้านศาลาเขื่อน

๔.กลุ่มเป้าหมาย

เด็ก ครู ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศาลาเขื่อน

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

๖. วิธีการดำเนินงาน

๑. ประชุมคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศาลาเขื่อนเพื่อจัดทำโครงการฯ และเสนอโครงการ ฯ เพื่อขออนุมัติงบประมาณ
๒. ประชุมคณะทำงานเพื่อวางแผนการดำเนินงาน

๓. ประสานถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกำหนดกิจกรรมโครงการดังนี้
- ๓.๑. ประสาน รพ.สต. ตำบลตำหรุ เพื่อขอความอนุเคราะห์เจ้าหน้าที่ให้ความรู้และให้คำปรึกษาแนะนำดังนี้
- กิจกรรมตรวจและคัดกรองด้านสุขภาพแก่เด็กปฐมวัยอย่างเข้ม
 - การป้องกันและควบคุมโรคมือ เท้า ปากแก่เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
 - การป้องกันและควบคุมโรคทั่วไป
- ๓.๒ การดูแลรักษาและปฏิบัติตนเบื้องต้นเมื่อเด็กเจ็บป่วย
- หลักโภชนาการที่ถูกสุขลักษณะอนามัยที่ดี
 - การควบคุมและป้องกันโรคติดต่อร้ายแรงในเด็กอื่น ๆ เช่น โรคหัดโรคตาแดงโรคอีสุกอีใส โรคอ้วนโรคติดเชื้อต่าง ๆ เป็นต้น
 - เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กที่มีอายุ ๓-๔ ปี ในช่วงไตรมาสที่ผ่านมาเกี่ยวกับโรคระบาดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
 - ประสานงานจัดหาวิทยากรให้ความรู้โรคมือเท้าปากและโรคระบาดต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
 - จัดอบรมให้ความรู้ผู้ปกครองคณะกรรมการ ศพด. บ้านศาลาเขื่อนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านศาลาเขื่อน
 - ติดตามเด็กในเรื่องความสะอาดและตรวจสุขภาพทุกเช้าก่อนเริ่มทำการเรียนการสอน ทุก ๆ วัน

๔. การประเมินผล สรุปโครงการ

๗. สถานที่ดำเนินงาน

ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลตำหรุ

๘. งบประมาณ

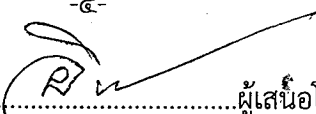
ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศาลาเขื่อน

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

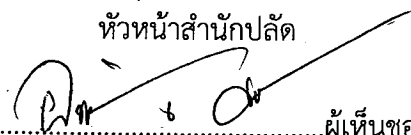
สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลตำหรุ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลตำหรุ

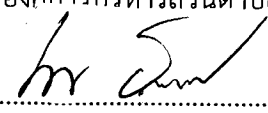
๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศาลาเขื่อน,ครู,คณะกรรมการศพด.บ้านศาลาเขื่อน มีความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยเกี่ยวกับโรคมือเท้าปากมากขึ้น
๒. อัตราการป่วยด้วยโรคระบาดเช่นโรคมือเท้าปากลดลงอย่างต่อเนื่องส่งผลต่อพัฒนาการและสุขภาพที่ดีของเด็ก

(ลงชื่อ)..........ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวอิสรีย์ คงสี)
นักพัฒนาชุมชน

(ลงชื่อ)..........ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายสุมาษะ น้ามะนา)
หัวหน้าสำนักปลัด

(ลงชื่อ)..........ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางสาวอิสราภรณ์ เสนานาญธนพัฒน์)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลตำหรุ

(ลงชื่อ)..........ผู้อนุมัติโครงการ
(นายนิพล วิเศษรจนา)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตำหรุ